2026

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL4400304MJ

(Public Policy and Administration in India)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer/Choose the correct option of the following : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) The concept of Citizens' Charter is a part of

নাগৰিকৰ চনদ (Citizens' Charter)ৰ ধাৰণাটোৰ এটা অংশ হৈছে

(i) POSDCoRB

পছডকৰ্ব

(ii) Development administration

বিকাশ প্ৰশাসন

(iii) Good governance

সু-শাসন

(iv) NGO activity

বেচৰকাৰী (অনা-চৰকাৰী) সংস্থাৰ কামকাজ

(b) When was NITI Aayog formed in India?

ভাৰতবৰ্ষত কেতিয়া নিটি আয়োগ (NITI Aayog) গঠন কৰা হৈছিল ?

(i) 2015

২০১৫ চনত

(ii) 2005

২০০৫ চনত

(iii) 2010

২০১০ চনত

(iv) 2020

২০২০ চনত

(c) Who introduced the 'systems theory' in public policy?

লোকনীতিত কোনে 'ব্যৱস্থাপনা তত্ত্ব' প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল ?

(i) Harold Lasswell

হেৰল্ড লাছৱেল

(ii) David Easton

ডেভিড ইষ্টন

(iii) Woodrow Wilson

উদ্ৰ' উইলচন

(iv) James Anderson

জেমচ এণ্ডাৰছন

(Continued)

(d) The term 'performance budget' was first coined by

'সম্পাদনাত্মক বাজেট' ধাৰণাটো প্ৰথমবাৰৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল

(i) First Hoover Commission of the USA

আমেৰিকাৰ প্ৰথম হুভাৰ আয়োগে

(ii) Administrative Reforms Commission of India

ভাৰতৰ প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰ আয়োগে

(iii) Second Hoover Commission of the USA

আমেৰিকাৰ দ্বিতীয় হুভাৰ আয়োগে

(iv) Estimates Committee of India

ভাৰতৰ হিচাব সমিতিয়ে

(e) Which is the oldest known system designated for the redressal of citizens' grievances?

লোক-অভিযোগ নিষ্পত্তি কৰা আটাইতকৈ পুৰণি ব্যৱস্থাটো কি আছিল ?

(i) Ombudsman system

অম্বুডছমান ব্যৱস্থা

(ii) Lokpal

লোকপাল

(iii) Lokayukta

লোকায়ুক্ত

(iv) Supreme Court

উচ্চতম ন্যায়ালয়

(Turn Over)

(f) Which Act is responsible for the development of Mid-Day Meal (MDM) Scheme?
মধ্যাহ্ন ভোজন আঁচনি (MDM) উন্নীতকৰণৰ লগত কোনখন আইন জড়িত হৈ আছে?

(g) Right to Education in India is a ____.
ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষাৰ অধিকাৰ হৈছে এটা ____।

(i) Civil Right
পৌৰ অধিকাৰ

(ii) Educational Right
শিক্ষাৰ অধিকাৰ

(iii) Fundamental Right
মৌলিক অধিকাৰ

(iv) Moral Right
নৈতিক অধিকাৰ

(h) Who among the following presents budget to the Lok Sabha?
তলৰ কোনজনে লোকসভাত বাজেট উত্থাপন কৰে ?

(i) The President
ৰাষ্ট্ৰপতি

(ii) The Prime Minister
প্ৰধানমন্ত্ৰী

(iii) The Finance Minister
বিত্তমন্ত্ৰী

(iv) The Speaker
অধ্যক্ষ

2. Answer any *six* of the following questions : 2×6=12
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) State any two characteristics of public policy.
লোকনীতিৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Mention two aims of NITI Aayog.
নিটি আয়োগৰ দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

(c) What are pressure groups?
প্ৰভাৱ গোষ্ঠী কি ?

(d) What do you understand by zero-base budgeting?
শূন্যভিত্তিক বাজেট মানে কি ?

(e) State the significance of performance budgeting.
কাৰ্য সম্পাদনাত্মক বাজেটৰ গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

(f) What is Ombudsman?
অম্বুডছমান মানে কি ?

(g) Mention two aims of good governance.
সু-শাসনৰ দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

(h) Write two major defects in the implementation of the National Food Security Act (NFSA).
ৰাষ্ট্ৰীয় খাদ্য সুৰক্ষা আঁচনি ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া দুটা প্ৰধান আসোঁৱাহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(i) Mention two features (natures) of Social Welfare Administration.
সামাজিক কল্যাণ প্রশাসনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য (প্রকৃতি) উল্লেখ কৰা।

(j) Mention two ways of Mid-Day Meal Scheme.
মধ্যাহ্ন ভোজন আঁচনিৰ দুটা দিশ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any *four* of the following questions in short : 5×4=20
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a note on policy making process in India.
ভাৰত চৰকাৰৰ নীতি নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(b) Write about the preparation of budget.
বাজেট প্ৰস্তুতকৰণৰ বিষয়ে লিখা।

(c) What are the ways to enhance the standard of public service delivery in India?
ভাৰতত লোকসেৱা প্ৰদানৰ গুণাগুণ বৃদ্ধি কৰাৰ উপায়সমূহ কি কি ?

(d) Write a note on the main functions of the Rural Health Mission.
ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰামীণ স্বাস্থ্য অভিযানৰ মুখ্য কাৰ্যসমূহ উল্লেখ কৰি এটি টোকা লিখা।

(Continued)

(e) Evaluate the contribution of MGNREGA to the rural society.
MGNREGAৰ গ্ৰাম্য সমাজলৈ আগবঢ়োৱা ৰৱঙণিসমূহৰ মূল্যাঙ্কন কৰা।

(f) Write briefly the scope of Social Welfare Administration.
সামাজিক কল্যাণ প্ৰশাসনৰ পৰিসৰ সংক্ষিপ্তভাৱে লিখা।

(g) How can good governance contribute to the redressal of public grievance? Write.
সু-শাসনে কেনেদৰে লোক-অভিযোগ নিষ্পত্তিকৰণত অৱিহণা যোগায় ? লিখা।

(h) Write a short note on government efforts in promoting education.
শিক্ষাৰ উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

4. Answer any *two* of the following questions : 10×2=20
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Highlight the scope of public policy and its relevance in public administration.
লোকনীতিৰ পৰিসৰ আৰু লোক-প্ৰশাসনত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰা।

(Turn Over)

(b) What is budget? Discuss the basic principles of budget.

বাজেট কি ? বাজেটৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Write about the functioning of the Lokpal and Lokayukta for the redressal of the public grievances.

লোক-অভিযোগ নিষ্পত্তিকৰণত লোকপাল আৰু লোকায়ুক্তৰ কার্যপদ্ধতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the main features of the Right to Information Act, 2005.

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫ৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss, in detail, on the Food Security Act, 2013 explaining the provisions.

খাদ্য সুৰক্ষা আইন, ২০১৩ৰ বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

★★★